

sige, men der er Grund til at haabe, at det opnaaede smukke Samvirke mellem Grønlænderne og os vil være i Stand til at overvinde alle Vanskeligheder, saaledes at man, hvis alle uvedkommende holdes ude, kan se en lys Fremtid i Møde for det gode, intelligente og tillidsfulde grønlandske Folk. Haabet herom vil vi ikke slippe.

Danmark vilde blandt andet forspilde Grønlændernes Tillid, hvis man sætter sig ud over det Tilsagn, Danmark har givet ved Lov Nr. 139 af 27. Maj 1908 §§ 8 og 10 og Anordning Nr. 131 af 18. Maj 1910 § 16, og derved vilde afskære de grønlandske Landsraad, eventuelt det sydgrønlandske Landsraad alene, fra at *udtale* sig om denne Sag, *forinden* den endeligt afgøres herhjemme. Thi ingen kan bestride, at Sagen angaar i alt Fald Sydgrønlands „Velstand“.

Medens det er sikkert, at vi ved en Vedtagelse vil forspilde Grønlændernes Tillid, er det ingenlunde givet, at vi vil vinde Nordmændenes. Meget tyder desværre paa det modsatte. Mindretallet sætter særdeles stor Pris paa Befæstelsen og Bevarelsen af et godt Forhold mellem de nordiske Folk, men vi har den Overbevisning, at det gode Forhold bevares bedst ved fuldkommen Aabenhed fra alle Sider.

Den Situation, der foreligger i nærværende Sag, er følgende:

Den 10. Maj 1921 bringer det danske Indenrigsministerium i Henhold til den Højhedsret, Danmark er i Besiddelse af, til almindelig Kundskab, at hele Grønland herefter er inddraget under de danske Kolonier og Stationer og den danske Styrelse af Grønland.

I Henhold til den foreliggende Overenskomst gaar Danmark overfor Norge ind paa, at *hele* Østgrønland (nede fra Lindenovsfjorden nær Grønlands Sydspids), med Undtagelse af Angmagssalik og eventuelt Scoresbysund, *ikke* bliver underlagt den danske Styrelse af Grønland, idet det bliver udelukket, at der af Danmark udover de nævnte to Steder kan oprettes flere tilsvarende Eskimostationer.

Det maa antages for givet, om det end ikke udtrykkeligt er sagt, at det er den *danske* Regering, der i Egnen lige Nord for Lindenovsfjorden kan udfærdige de særlige Regler, som Hensynet til den indfødte Befolknings Livsvilkaar maatte kræve. Bestemmelsen i Overenskomstens Art. 6 maa opfattes saaledes — om man end med Forsæt har undgaaet at sige det tydeligt og klart —, at dersom der sker en dansk Kolonisering af Scoresbysund, kan den *danske* Regering her give de til Værn for Eskimoerne fornødne Særbestemmelser. Men da Norge efter den norske Udenrigsministers Fremstilling i Propositionen ikke har villet efterkomme det fra dansk Side fremsatte Krav om, at Scoresbysund skal unddrages Overenskomstens øvrige Bestemmelser, og man derefter fra vor Side har ladet Kravet falde, har dette givet ham Anledning til yderligere at hævde, at Norge ved Affattelsen af Art. 6 har sikret sig, at der ikke vilkaarligt fastsættes Bestemmelser for denne Eskimobosættelse.

Hvad *hele* den øvrige Del af Østgrønland angaar, som i Henhold til Bekendtgørelsen af 1921 skulde være lukket Land, giver Overenskomsten fri Adgang for Fartøjer; Besætning og andre ombordværende Personer er berettigede til at gaa i Land, overvinde og drive Jagt, Fangst og Fiskeri. Personer og Selskaber kan uden videre tage Grund i Besiddelse, naar den virkelig indrettes og benyttes til Beboelse eller Oplag eller paa anden effektiv Maade, og hvad der paa den Maade er taget i Besiddelse, kan ingen tage fra Besidderen, medmindre denne eller hans Fuldmægtig i 5 Aar ikke har indfundet sig paa Stedet. De for Eskimoerne, ogsaa dem paa Vestkysten, skæbnesvangre Følger af saadan Besættelse af Grønlands Østkyst er paa-peget tidligere, og nu for nylig har Grønlands danske Styrelse udtalt, at „faste Fangststationer her vil betyde intet mindre end en fuldstændig Sprængning af det Arbejde, der er gjort paa Østkysten af den danske Stat fra 1894.“